

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 59

гр. София, 22.07.2024 г.

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в публично заседание на дванадесети юли през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: бриг. генерал РУМЕН ЛЮБ.
ПЕТКОВ

Членове: полк. ПЕТЬО СЛ. ПЕТКОВ
полк.ЮЛИЯН В. БАНКОВ

при участието на секретаря ТАНЯ ИЛ. ДИМЧЕВА
като разгледа докладваното от бриг. генерал РУМЕН ЛЮБ. ПЕТКОВ
Въззивно частно наказателно дело № 20246000600037 по описа за 2024
година

образувано по частна жалба от А. Ю. К. от гр. С., против определение № 81/18.04.2024 г. по
НЧХД № 229/2023 г. по описа на Военен съд – П..

Производството е по реда на чл. 341, ал. 1, вр. чл. 318 и следв. от НПК в касационната му фаза.

С обжалваното определение, постановено в открито съдебно заседание, на основание чл. 250, ал. 1, т. 1 във вр. чл. 24, ал. 5 от НПК е прекратено наказателното производство по НЧХД № 229/2023 г. по описа на Военен съд – П.. Съдът е приел, че частната тъжба не отговаря на изискванията на чл.81, ал.1 от НПК, тъй като не съдържа обстоятелствата на престъплението.

Сочи се в жалбата срещу определението, че съдията-докладчик се е запознал с тъжбата и при подготовката за разглеждането на делото в открито заседание е направил преценка на съдържанието й.

Излагат се съображения за допуснато от съда процесуално нарушение, поради липсата на изрично произнасяне по направеното искане за конституирането на тъжителя като

граждански ищец, макар поради недиференциране на вредите по размер съдът да е отхвърлил искането за съвместно разглеждане на предявения граждански иск за сумата от 30 000 (тридесет хиляди) лева, представляваща обезщетение за причинени имуществени и неимуществени вреди.

Определението за прекратяване на наказателното производство се счита за неправилно и незаконосъобразно, постановено при допуснати съществени процесуални нарушения, довели до ограничаване правото на частния тъжител да поправи непълнотите в съдържанието на тъжбата, без да бъде указан срок за отстраняване на тези нередности. Иска се определението да бъде отменено и делото върнато на Военен съд - гр. П. за продължаване на съдопроизводствените действия, с указания за предоставяне на 7-дневен срок за отстраняване на констатираните нередности по писмената тъжба.

Изтъква се, че тъжителят не е юрист по образование и за изготвянето на тъжбата се е доверил на адвокат, когото е упълномощил и за процесуално представителство в наказателното производство.

Сочи се, че с разпореждане № 229 от 19.12.2023 г., постановено в закрито заседание, съдия-докладчикът е приел, че делото е родово и местно подсъдно на Военен съд-гр. П. и не са налице основания за прекратяване или спиране на наказателното производство. При извършения служебен контрол в подготовката за провеждане на открито съдебно заседание докладчикът не е констатирал процесуална недопустимост на тъжбата и нередовности в съдържанието ѝ, поради което е насрочил делото за разглеждане на дата 11.01.2024 г.

Пред Военно-апелативния съд жалбата се поддържа от А. К. по изложените в нея основания.

Срещу жалбата е подадено възражение от подсъдимия А. К., чрез защитника адв. П. от АК С.. Соча се, че определението на съда е правилно и законосъобразно, тъй като тъжбата не отговаря на изискванията на чл. 81, от НПК - в нея не са посочени всички обстоятелства на престъплението, за което се повдига частното обвинение.

Пред Военно-апелативния съд подсъдимия А. К. дава становище, че поддържа отговора на въззивната жалба.

След като взе предвид становищата на страните и се запозна с материалите по делото, Военно-апелативният съд установи следното:

Делото е образувано по тъжба от А. Ю. К. от гр. С. за извършено престъпление по чл. 132, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 129, ал. 2 във вр. с ал. 1 от НК срещу А. Т. К. в Национален военен университет „.....“.

В тъжбата се излага, че подсъдимият К. – в Национален военен университет „.....“, е извършил престъпление, като е нанесъл на частния тъжител средна телесна повреда. Посочено е, че на 13.11.2021 г. вечерта А. К. и С.К. се уговорили да се срещнат и да вечерят

заедно в гр. П., където К. била студентка. К. пристигнал в гр. П. със собствения си лек автомобил, взел К. и двамата се отправили към дюнери „.....“ на бул. „.....“. Докато чакали да си закупят дюнери, около 22.00 - 22.15 часа, С.К.видяла по улицата да минава автомобила на бившия ѝ интимен приятел А. К.. Познавайки характера на К., К. се притеснила и помолила К. да отидат да ядат дюнерите на друго място, като му обяснила, че се опасява К. да не направи скандал. Двамата отишли на Гребната база, където останали до около 23.30 часа, след отишли до ж.к. „.....“, за да се разхождат, а след това тръгнали към дома на К.. Там автомобилът на тъжителя К. бил пресрещнат от автомобила на К., който препречил пътя, така че А. К. да не може да се върне обратно с автомобила си. Опитите на К. да проведе разговор по телефона с К., с цел предотвратяване на скандал и саморазправа, останали без успех. К. и спътниците му Н.А. и Г.А. слезли от автомобила, като К. носел в ръка бухалка. К. заключил вратите на автомобила и К. не успял да отвори шофьорската врата. След известно време К. слезла от автомобила, в опит за проведе разговор с К. и да предотврати разрастване на скандала, като двамата си разменили реплики на висок тон.

Последвало слизание на частния тъжител от автомобила, с цел защита на К., като при приближаването му към К. и К. последният му нанесъл четири удара с бухалката – подробно описани в тъжбата, като последният попаднал в областта на лявото око и носа, и след него К. паднал на земята. С.К.позвънила на тел. 112 за помощ и разбирайки за обаждането, К. и приятелите му се качили в автомобила и избягали в посока гр. С..

Изложено е в тъжбата, че след обаждането на място пристигнали служители на Трето РУ - П., които извършили оглед на местопроизшествие, и екип на ЦСМП, който транспортирал А. К. в УМБАЛ „.....“ гр. П., където бил настанен за лечение в „.....“ отделение. Първоначално била установена фрактура на носните кости с деформация на носа и изкривяване на носната преграда. Извършена била оперативна репозиция на носа, установени били всички травматични увреждания, като частният тъжител А. К. престоял в отделение „УНГ“ до 17.11.2021 г. и му била издадена Епикриза по КП 137 „Оперативно лечение на заболявания в областта на ушите, носа и гърлото с голям обем и сложност“. На 19.11.2021 г. А. К. посетил съдебен лекар, който след преглед издал Съдебномедицинско удостоверение № от 2021 г. удостоверяващо травматичните увреждания. Веднага след случая било установено и нарушение в зрението на лявото око, за което съобщава още в УМБАЛ „.....“. Консултиран бил да извърши прегледи при очен лекар, като в периода 03.12.2021 г. - 20.12.2021 г. извършил прегледи в МБАЛ „.....“ - гр. С., УМБАЛ „.....“ гр. С., Очна клиника „.....“ гр. В.. През месец април 2022 г. частният тъжител посетил клиника в „.....“, където била установена намалена зрителна острота и промени в периферното зрение на лявото око в резултат на увреждане на левия зрителен нерв.

Изложено е в тъжбата, че по подадената непосредствено след инцидента жалба от К. до Районна прокуратура гр. П., след извършена проверка и установяване на обстоятелството, че А. К. е курсант в НВУ „.....“ гр. В. Т., преписката е прехвърлена във Военно - окръжна прокуратура - П., където било образувано досъдебно производство № ... / 2021 г. по описа на ВОП - П.. По досъдебното производство било установено, че вследствие на побоя на К. е

причинено постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота; на А. К. било повдигнато обвинение за извършено престъпление по чл. 129, ал. 2 във вр. с ал. 1 от НК. Заклучението на назначената по искане на защитника на А. К. комплексна съдебно психиатрична и психологична експертиза установила, че К. не страда от психично заболяване и не се води на учет и че по време на деянието е могъл напълно да разбира свойството и значението на извършеното, но е налице състояние на физиологичен афект. Изложено е в тъжбата, че поради това държавното обвинение приело, че деянието на А. К. осъществява състав на престъпление по чл. 132, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 129, ал. 2 във вр. с ал. 1 от НК - за което, съгласно чл. 161, ал. 1 от НК, наказателното преследване се възбужда по тъжба на пострадалия. На това основание с постановление на прокурор от Военно - окръжна прокуратура - П. от 23.06.2023 г. наказателното производство по досъдебно производство № 2021 г. по описа на Военно - окръжна прокуратура - П. по преписка вх. № ... / 2021 г. било спряно, като бил даден шестмесечен срок на частния тъжител да подаде тъжба – което той и сторил, подавайки настоящата частна тъжба до Военен съд - П..

С тъжбата е предявен и граждански иск срещу А. Т. К. за сумата от 30 000 лв., представляваща обезщетение за причинените му в резултат на инкриминираното деяние имуществени и неимуществени вреди, изразяващи се в разходи за медицински прегледи и лекарства, частичната загуба на зрението на лявото око, болка и страдание, психологично и душевно разстройство, унижение пред хора и страдание, както и искане за конституирането на К. в процесуалното качество на граждански ищец в производството.

С разпореждане № 229 от гр. П., 19.12.2023 г. съдията-докладчик от Военен съд – П. констатирал, че делото е подсъдно на Военен съд - П. и не са налице основания за прекратяване или спиране на наказателното производство; квалифицирал обвинението срещу К. по чл. 132, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 129, ал. 2 във вр. с ал. 1 от НК; обсъдил предявяването на граждански иск за сумата от 30 000 (тридесет хиляди лева) обезщетение за причинени неимуществени и имуществени вреди, изразяващи се в разходи, медицински прегледи и лекарства, частична загуба на зрението на лявото око, болка и страдание, психологично и душевно разстройство, унижение пред хора, считано от датата на увреждането.

С разпореждането съдията-докладчик намерил, че са налице предпоставките за разглеждане на делото в открито съдебно заседание, дал ход на тъжбата, указал връчването на съдебните книжа на подсъдимия и правото му на писмен отговор, и насрочил делото за разглеждане.

На 30.01.2024 г. първоинстанционният съд провел публично заседание, като приканил страните да се спогодят и отложил делото за разглеждане за 07.03.2024 г.

Спогодба не била постигната. В проведеното на 18.04.2024 г. заседание по делото защитникът на подсъдимия К. – адв. П., направила възражение за нередовност на тъжбата, тъй като в нея не са посочени всички обстоятелства на престъплението, за което се повдига

частното обвинение, и по-конкретно обстоятелствата касателно обективната съвместимост на деяние по смисъла на чл. 132 от НК – силно раздразнение. Според защитника, досъдебното производство е било прекратено поради това, че в случая се касае за престъпление от частен характер. Твърди се, че прекратителното постановление е било проверено от съда, като изложените в тъжбата факти и обстоятелства преповтарят фактите и обстоятелствата, по които вече има произнасяне с влязъл в сила съдебен акт, по отношение на престъпление, което би могло да се преследва единствено и само по реда на държавното обвинение, т. е. по общия ред.

Защитникът се противопоставил и на разглеждането на предявения граждански иск в наказателното производство, като изложил аргументи за неясна формулировка предвид факта, че се претендира обезщетение за причинени имуществени и неимуществени претенции, без те да са конкретизирани по вид и размер.

В обжалваното определение съдът се съгласил с доводите на защитника. Приел, че с тъжбата пострадалият А. К. предава на съд А. К. за евентуално извършено престъпление по чл. 132, ал. 1, т. 1 във вр. чл. 129, ал. 2 вр. ал. 1 от НК, без в нея да са описани конкретните думи, изрази или действия, с които пострадалият е предизвикал състояние на силно раздразнение у подсъдимия в резултат, на което да е бил причинена телесната повреда; че в обстоятелствената част на тъжбата не е описано състоянието на силно раздразнение и от какво е било предизвикано при алтернативите в специалната норма на закона; както и че не са посочени обстоятелствата настъпили ли са или е било възможно да настъпят тежки последици за виновния или негови близки. Според съда, липсата на изложение за тези фактически обстоятелства сочи, че на практика с тъжбата се поддържа обвинение по чл. 129, ал. 2 във вр. ал. 1 от НК, за което вече е било водено и прекратено ДП и евентуално ново наказателно производство за тези фактически обстоятелства води до нарушение на принципа *„ne bis in idem“*.

Основателни намерил съдът и възраженията по отношение на предявения граждански иск.

С тези аргументи първоинстанционният съд прекратил наказателното производство по НЧХД № 229/2023 г. по описа на Военен съд гр. П..

Военно-апелативният съд в настоящия състав намира, че частната жалба срещу определението на Военен съд – П. е подадена в срок и от процесуално легитимирано лице, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Поначало, фактическата рамка на наказателното преследване срещу подсъдимия в производството от частен характер, което се образува и развива по тъжба на пострадалия, се очертава от последния в подадената от него тъжба. Тя следва да съдържа данни за обстоятелствата на престъплението, формулирайки обвинението по начин, който определя предмета на доказване от гледна точка на извършеното престъпление и участието на подсъдимия в него.

В конкретния случай посочените изисквания са изпълнени, като заявените с тъжбата обстоятелства не пораждаат никакво съмнение за кръга обстоятелства, подлежащи на доказване. С тъжбата по същество се заявява, че вследствие на нанесен побой, на частния тъжител е причинено телесно увреждане, отговарящо по своя медико-биологичен характер на средна телесна повреда, и че в хода на проведеното досъдебно производство прокурорът е приел, че престъплението е извършено в състояние на силно раздразнение и поради това се преследва по частен път. Така изложеното е достатъчно, за да определи фактическите рамки на обвинение за престъпление от частен характер – такова по чл. 132, ал. 1, т. 1 във вр. чл. 129, ал. 2 вр. ал. 1 от НК, както правилно въз основа на изложението в тъжбата е било квалифицирано от съдията-докладчик в разпореждането за даване ход на тъжбата и насрочване на делото /с уточнението, че отразеното в разпореждането за насрочване по отношение на предявения граждански иск, че обезщетението се претендира за лека телесна повреда, представлява очевидна техническа грешка/.

За прецизност следва да бъде отбелязано, че действително по случая е било образувано досъдебно производство, в хода на което според прокурора са били събрани доказателства за това, че престъплението по чл. 129 от НК е било извършено от К. в състояние на силно раздразнение. Не може да бъде споделено, обаче, твърдението на защитника, че тъй като постановлението на прокурора за прекратяване на досъдебното производство е проверено от съда и е влязло в сила, е налице забраната за разглеждане на фактите, изложени в него по отношение на поведението на К.. Внимателният преглед на процесуалния развой на образуваното досъдебно производство сочи, че когато военният прокурор достигнал до извода за наличието на престъпление от частен характер, с постановление от 23.06.2023 г. в съответствие с разпоредбата на чл. 25, ал. 1, т. 6 от НПК той спрял наказателното производство по досъдебното производство, уведомил пострадалия К. за правата му по чл. 80 от НПК и му указал, че ако не подаде тъжба в шестмесечен срок от получаването на постановлението за спиране, наказателното производство ще бъде прекратено.

Вярно е, че с постановление от 30.11.2023 г. прокурорът от Военно-окръжна прокуратура – П. е прекратил наказателното производство по досъдебно производство №/2021 г. по описа на Военно-окръжна прокуратура – П., както е отбелязал и защитникът на подсъдимия К. в проведеното съдебно заседание. Основанието за прекратяване, обаче, не е такова по съществото на случая, каквато интерпретация се прави от защитника и се възприема от първоинстанционния съд - тъй като наказателното производство е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 от НПК, предвид образуването на настоящото производство за престъпление от частен характер /поради което спрямо същото лице за същото престъпление има незавършено наказателно производство/. Постановлението за прекратяване не е проверено по съдебен ред, противно на твърденията на защитника, тъй като не е обжалвано както от обвиняемия, така и от пострадалия. Смисълът на забраната *ne bis in idem* е да не се преследва наказателно и да не се осъжда втори път лице, което е било веднъж преследвано и въпросът за неговата вина е решен окончателно – било като е осъдено, било като е оправдано. Съгласно практиката на СЕС, за да се определи дали наказателното производство

за дадено лице окончателно е приключило, следва актът да е приет след преценка на делото по същество – какъвто не е случаят с досъдебното производство, по което прокурорът е приел, че К. е нанесъл на К. средна телесна повреда, но установеното състояние на силно раздразнение квалифицира престъплението като такова от частен характер.

Предвид изложеното, крайният извод на съдията от Военен съд - П., че наказателното производство по НЧХД № 229/2023 г. следва да бъде прекратено не се споделя от Военно-апелативния съд, поради което определението за прекратяване като незаконосъобразно и неправилно следва да бъде отменено, а делото върнато на П.. военен съд за продължаване на съдопроизводствените действия.

Тъй като първоинстанционният съд не се е произнесъл изрично с отказ за приемане на гражданския иск за съвместно разглеждане в наказателния процес и отказ за конституиране на частния тъжител като граждански ищец, макар да е обсъдил и възприел направените от защитника възражения в тази насока, при продължаване на съдопроизводствените действия съдът следва да отстрани допуснатото опущение.

По така изложените съображения, Военно-апелативният съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 81/18.04.2024г. по наказателно дело частен характер № 229/2023г. по описа на П. военен съд.

ВРЪЩА делото на П. Военен съд за продължаване на съдопроизводствените действия.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване или протест

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____